

279076

ARDEALUL TEATRAL ȘI ARTISTIC

1928

No. 8

Membrii Operei Ro- mâne din Cluj

1. Marius Niculescu
2. N. Apostolescu
3. Andreescu-Mărgărit
4. Traian Nicolau
5. N. Chicidianu
6. I. Indrieș
7. X. Ștefănescu

BARITONI

1. A. Soculschi
2. P. Căldărariu
3. A. Jarotzki
4. Z. Szabo
5. B. Dimitrescu
6. Capovia
7. M. Tzicu

BAȘI

1. C. Ujeicu
2. Fr. Gavrilescu
3. N. Robescu
4. N. Chirvai
5. F. Balogh

SOPRANE

1. Aca de Barbu
2. M. Nestorescu
3. A. Rozsa
4. El. Drăgulescu-Stinghe
5. M. Mohora
6. F. Costopol
7. U. Bănescu
8. S. Solovieva
9. Fl. Istrate
10. M. Dobramscăia
11. A. Ducu

ALT

1. Lia Pop
2. A. Donabidovici
3. A. Albisi

DIRECTOR DE SCENĂ

1. N. Bretan
2. N. Ilinsky
3. J. Arati

DIRIJORI DE ORCHESTRA

1. I. Bobescu
2. Stanek Doubrawsky
3. Negrea

BALET

1. I. Ligeti
2. Prima balerină El. Penescu **Licia**
MAESTRU DE COR

H. Klee

COREPETITORI

1. Dr. N. Brody
2. D. Bossa
3. D. Ronai
4. E. Gajzago

SUFLEURI

1. M. Lazar
2. I. Tanase

REGISOR

Ionică Mihai

Membrii Teatrului Național din Cluj

DOMNI

1. Zaharie Bârsan
2. Neamtzu Ottonel
3. D. Mihailescu Brăila
4. Ștefan Braborescu
5. Virgil Vasilescu
6. Florea Simionescu
7. Ion Tâlvan
8. Mișu Ștefănescu
9. Nicolae Dimitriu
10. Dimitrie Psatta
11. Corneliu Potcoavă
12. N. Popescu-Voicu
13. Mihail Mateescu
14. Grigore Tăutu
15. Arsene Popovici
16. Iosif Vanciu
17. Constantin Simionescu
- *18. Alexandru Șerban
19. Const. Rusei
20. Virgil Potoroacă
21. D. Constantinescu
22. Titus Lapteș
23. Alex. Rădulescu
24. C. Macedonski
25. Valeriu Mardare
26. Ion Pella
27. Massim Lenș
28. Ilie Suchi
29. I. Antoniu
30. Ioan Honae

(Urmare pe pagina 15)

ARDEALUL TEATRAL ȘI ARTISTIC

REVISTĂ SĂPTĂMÂNALĂ
DE TEATRU, MUZICĂ ȘI ARTĂ, SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

ABONAMENTUL: Pe un an în țară: lei 500, în străinătate lei 800; pe șase luni, în țară lei 250 și în străinătate lei 400. — Pentru America 5 dolari pe an. — Prețul unui exemplar lei 10

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA REGINA MARIA NO. 37

Actori mari în roluri mici

Li șade bine omului — modestia, este o vorbă curentă, care stă în contradicție cu o vorbă și mai curentă: *Obraznicul mănăncă praznicul.*

Și lumea actricească se împarte în două categorii. Una care observă atitudinea cea dintâi, alta care preferă cea laltă atitudine.

Actorii modești nu se imbulzesc după roluri grase, deși le-ar dori dar tot așteaptă să le vie rândul, să fie chemați, recrutați, aleși de directorii de scenă, sau Directorii de Teatru, la distribuția rolurilor pentru nouile premiere.

Ceilalți actori însă, cari își dau seamă că'n viața de azi își croiește mai curând drum obraznicul (care mănăncă praznicul), cearcă și ei în cercul lor de activitate, să aplice din practicile aceastea: Cu nițică impertinență, cu nițică hipocrizie, cu vorbe dulci și cu ochi dulci, ei cearcă „să se puie bine“ pe lângă toți acești directori, ca să acapereze toate rolurile mari.

Max Rheinhardt, marele om de teatru, ca să puie capăt acestor practice detestabile, a introdus cel dintâi inovația binefăcătoare spunând: Nu există roluri mari și roluri mici, ci există actori buni și actori proști. **Actorii mari rămân mari**

D. Prof. NICULAE BĂNESCU

Director general al Teatrului Național
și Operei române din Cluj

Corneliu Potcoavă

și în roluri mici. Dar artiștii proști rămân proști chiar dacă le-a căzut în mână un rol mare. Succesul unei piese depinde de

Virgil Vasilescu

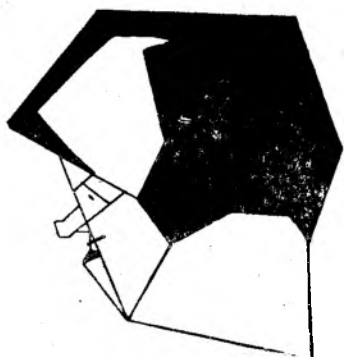

Neamtzu-Ottonel

Ca să nu dau de cât un singur exemplu aci s'au putut vede în câteva roluri mici un actor modest, extrem de modest: **Corneliu Potcoavă**. Mic și grasuț, rezervat și tăcut în societate, dar pe scenă este un splendid creator de tipuri sociale, cu imaginație bogată, cu resurse inepuizabile de vervă și **bonhomie**.

succesul ansamblului întreg, iar nu numai de succesul protagonistului. De aceea și rolurile mici trebuie îmbrățișate cu aceeași căldură de actorii cei buni sau mari.

Că Reinhard are perfectă dreptate, de lucrul acesta ne putem încredința nu numai asistând la reprezentațiile trupelor înjghebate de dânsul la Viena, Salzburg, Berlin, sau America, ci urmărind și reprezentațiile dela Teatrul Național din Cluj, de pildă.

Soprana lirică Drăgulinăscu Stinghe

Cine l'a văzut în servitorul de Liceu, în „Extemporalul“ nu-l mai poate uita! O mască excelent de malcabilă, care spune mai mult decât multe vorbe, ochi vii, albaștri, cari joacă mereu, și vorbesc pe înțelesul tuturor, și în tot ce

D-na MARIUCA COJOCARIU

al cărei debut, ca Santuza în „Cavaleria Rusticana“ a făcut o excelentă impresie.

Aca de Barbu

face și spune e un amestec prețios de pehlivănie, de duh popular, de naivitate și cuminenie țărănească. Publicul întreg a gustat cu bucurie tot pitorescul acestei încarnațiuni splendide.

Și tot așa în alte roluri mici am descoperit încă un talent robust.

E Valeriu Mardare, care ne dă caractere mici, românești, schițate cu o mână sigură. Mici copii după natură. Așa a fost

Jean Bobescu

D-ra URANIA BĂNESCU

sergentul de stradă român, din **Ciuflici**, a lui George Silviu, și acum în urmă, în ușierul dela gară, în „Plicul” lui Liviu Rebreanu.

Concluzia noastră este că nu mai există roluri mici. Artistul să fie mare, înzestrat cu multe daruri, că iese atunci la iveală, chiar din cele mai forțate ascunzișuri.

Lux in tenebris lucet.

S. Solovieva

Când un actor face murală...

Prin ce face un mare actor ca să ascultăm cu drag și morala cea mai comună ce ne-ar vorbi? Ce anume are de învățat alți actori dela marele actor, ca să fie

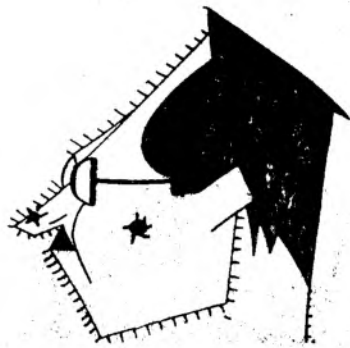

Directorul de scenă N. Bretan
bariton și compozitor

și ei tot atât de interesanți ca și dânsul în asemenea cazuri?

Toată morala ce o face trebuie să pornească din plinul inimei, ca și cum s'ar revărsa din gura actorului.

De aceia se înțelege dela sine, că acele

Dr. N. Brody

Adevăruri...

Oameni mari sunt însemnarea cuprinsului omenirii întregi.

O zi de Maiu este un imperativ categoric al bucuriei.

Tenorul Indries

fragmente în care se face morală, actorul trebuie să le învețe bine pe de rost. Fiind că trebuie spuse fără poticniri, frazele să curgă ca un torent, să fie spuse cu ușurință, fără nici o sforțare a memoriei, ci totul să pară ca o părere emisă la moment, sugerată chiar de situația momentului. Să nu se simtă nici un accent fals, ci cu tonul cel mai sigur și mai adevărat trebuie să spuie fiecare cuvânt, ca să se simtă că e pornit din adâncul convingerei.

Lessing.

Tr. Gavrilăscu

Tr. Gavrilăscu

Baritonul Soculski

N. Robescu

Am o neîncredere pentru fiecare nou adevăr, care nu stărnește în mine un astfel de simțământ, ca și cum ași fi bănuț de mult înainte, existența lui.

D-ra PUSȘI BĂDESCU

care a debutat la Opera Română în Gilda din Rigoletto

*

Inima mai curând voiește să sufere, de cât să fie nesimțitoare. Totdeauna am afirmat că este o adevărată consolare, să simți că ești înconsolabil, și că nu există nimic ce ar putea mări durerea noastră de cât gândul că am fi în stare să ne consolăm.

Eram tânăr, când am spus aceasta. Mulți ziceu că exagerez. Acum sunt bătrân și experiențele mele m'au întărit în aceasta convingere. Deplâng moartea ta-

tului meu ca și în prima zi a morții lui, și unica mea mângâiere e că de atâta vreme nu mă pot consola.

Choderlos Delacroix.

*

Lumea are milă numai pentru cel nevinovat, când s'ar cuveni să aibă milă numai pentru cel vinovat.

*

Fiecare, care simte bucuria la frumusețile naturii, ar trebui, dacă îi este cu

Tenorul M. Andreescu

putință, să facă sub cerul liber, — ca să zicem așa — studii de vedere, — călăuzit de un vrednic agricultor. Cum se lărgeste atunci cercul cunoștințelor sale asupra frumosului ce poate să cuprindă o priveliște, și cum se lărgeste totodată plăcerea, privind aceasta privești. Ochiul instruit privește cu mai mare plăcere la toate farmecele naturii, de cât un ochi neinstruit, care trece multe cu vederea. Și așa e și cu cărțile, și chiar cu viața. Ceiace pentru un spectator obișnuit e numai formă, e pentru un cunoscător și cuprins. Adevărata desfășurare prin artă pornește numai dintr'o apro-

Automobilele
CHEVROLET CADILLAC

LA SALLE

la Automecanica

LEONIDA & Co.

CLUJ

Str. Regina Maria No. 10.
 Cal. Dorobanților No. 18.

EBREA

Sigismund, împăratul germanilor pregătește o serbare pentru poporul din Constanța, în cinstea biruinței repurtate de fiul lui. Pe când toți prăznuiesc serbarea, ebreul Eleazar, muncește, de aceia e arestat de Rugiero, dar la intervenția Cardinalului Brogny, e pus în libertate, căci cardinalul își aminteste de acest evreu, când au locuit în acelaș oraș, la Roma, când cardinalul pe atunci civil, și-a pierdut și fiica și soția în foc. Dar Eleazar urește pe cardinal, fiindcă din pricina lui, fiii lui au fost condamnați la moarte p in foc. Dar iată că prințul Leopold se îndrăgosteste de fiica lui Eleazar, Recha. El se dă drept evreu și vine seara în casa juvelierului Eleazar, când el sărbătorește în cercul familiei sale prima noapte de paști. Dar bate cineva la poartă. E prințesa Eudoxia, logodnica prințului Leopold, care a venit să târguiască bijuterii în vederea nunței. Leopold se ascunde, să nu fie văzut de logodnica lui, în casa evreului. Atunci Recha bănuiește că Leopold îi ascunde ceva. Ea i cere să se explice. El revine noaptea, îi spune că e creștin și-i cere să fugă cu dînsul. Sunt surprinși de bătrânul Eleazar, care află tot adevărul și vrea să-i înfigă pumnalul. El fuge. In actul al treilea se face nuntă între Prințul Leopold și prințesa Eudoxia. Eleazar cu fiica lui Recha, vin în sala festivă. Recha i se din mulțime și acuză pe Leopold de trădare, fiindcă a avut relații de dragoste cu o jidavă. Cardinalul blestemă pe amândoi, și sunt arestați prințul, Recha și Eleazar. Prințesa Eudoxia, roagă apoi pe Recha în închisoare, să-l salveze pe Leopold, spurând că-i nevinovat. Ea promite. Cardinalul roagă pe Eleazar să-mărturisească unde este fiica lui, pe care a salvat-o dela moarte, când i-a ars casa. Eleazar nu vrea să-i spuie nimic. Numai când Recha e aruncată în foc, Eleazar îi strigă cardinalului. Asta a fost fiica ta.

GRAMAFOANE, plăci de gramafon,
 marca „ODEON” și His' Master's. Voice.

la

ODEON

Cluj, Str. Memorandului No. 16.

PENTRU COPILUL

DV. FOLOSITI „HÖFER”

CEL MAI BUN PRAF, CEL
MAI BUN SĂPUN ȘI
CREMĂ PENTRU
COPIL

Cel mai vast și divers asortiment
de

PLĂCI ARTISTICE

DAVID Magazin de
instrumente muzicale

CLUJ, Str. Memorandului 12

Vizitați noi

„COL”

PIAȚA

CEL MAI ASORTAT ÎN GRAMOFO
E N G R O S . . SE VINDE ȘI

FURNIZORUL
CURȚEI

REGALE
ROMÂNE

Argintărie, Bijuterii fine
Obiecte de artă
Ceasornice de precizie

se găsește în mare asortiment și în mo-
delele cele mai noi la marele magazin

Henry S. BRAUNFELD

CLUJ, PIAȚA UNIRII Nr. 15.

Prețuri ieftine și fixe

TELEFON INTERURBAN 643.

VERITABIL
ADAUS LA CAFE

E B U

Operă în 5 acte de Eugenie Sribere

Muzica de Fromental Halévi. Maestru de

Eleazar . . . . . Dl John Sullivan

Cardinalul Brogni . . . . . Dl N. Ujeicu

Principele Leopold Dl Andreescu Mărgărint

Principesa Eudoxia Dra F. Dobranskaia

Rașela . . . . . Dna Aca de Barbu

Popor din Constanța, Cortegiul Impăratului

Magistrați, Curteni ai Impăratului

orașul Constanța

Director de scenă: N. Bretan.

Cumpărați albituri și pla-
pome numai dela firma

Frații Platsintăr

Cluj, Calea Regele Ferdinand

Unica sursă de procurat
ZIARE ȘI REVISTE
STRĂINE la:

„PALLAS”
CLUJ, STR. RAȚIU
Telefon 385

Dacă dela vecinul Dv. vă vine aromă
cumpărat

DROGHERIA RÓZS

Români, procurați-vă, orice articole farmaceutice
dela noua farmacie românească:

Farmacia VICTORIA (Mircea Ștefan)
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 82, Telefon 352

LEMNE
DE FOC

STOTTER

TELEFON 800

Magazin de **note muzicale** cel mai ieftin

Ioan Király

Cluj, Piața Unirii 15.
cu prețurile cele mai reduse

magazin de muzică

UMBIA

PIAȚA UNIRII 28: CLUJ
PLĂCI ȘI INSTRUMENTE MUZICALE
IN RATE LUNARE ENDETAİL.

După reprezentațiile de Teatr,
Opera și Cinema **lunași masa**
„La Restaurantul **HORNAR**”
cel mai bun și mai ieftin birt,
elegant, muzică excelent
CLUJ, STR. REGINA MARIA 46.

Franch

REA

în românește de **N. Apostolescu**
cor: H. Klee. Maestrul de balet: I. Ligeti.

Ruggero	Di A. Iarotzky
Albert	Di T. Hânca
Heraldul de arme	* * *
Un ofițer	* * *

Cavaleri, Dame, Principi, Duci, Prelați,
Izraeliți. Acțiunea se petrece în
în anul 1414.

Dirigent: *Stanek Doubrawsky*

August Förster

Dr. Rich. Strauss:

*„Der August Förster-
Flügel war mir ein
breuer Gefährte.”*

Löbau / Sa.
gegründet 1859

REPREZENTANȚA GENERALĂ

I. TRISKA

CLUJ, STR. ȘAGUNA 14

FILD

**Domnitorul
Tuturor Borvizelor**

Plăcută a unu parfum fin, să știți că a
parfumul dela

SA, PIATA UNIRII

FABRICA DE PĂLĂRI
HECHT
CLUJ, Str. Universității 3.

fabrică, transformă, vopsește și
curăță orice fel de pălării
de dame și domni.

ERICA, Magazin de ghețe
Cluj, P. Unirii 13.

Specialități. marca Bally, F. L. Popper For-Ever.

La firma „**RECORD**” Cluj,
Str. Vlahuță 2. Găsiți cele mai bune plapome,
saltele, albituri și țene. Mai ieftin ca oriunde

Cele mai
bune și mai
artistice foto-
grafii execută

fotofilm

CLUJ. Str. Reg. Maria 6

Turneul Emmei și Irmei Gramatica în Ardeal

Cea mai mare tragediană din lume, italiana Erna Gramatica cu partenerul ei, Memo Benassi în drama militară „Medaliile bătrânei.”

viață, fie-care personajiu vorbea cum fi era felul, nimic nu lipsea pe scenă care să dea aparența adevărului în cele mai neînsemnate amănunte.

Și lucrurile acestea s'au petrecut acum treizeci de ani. Își poate lesne închipui oricine ce gigantic pas s'a făcut în acest

Egisto Tango

Marele dirijor care revine la Cluj

răstimp, câtă depărtare e dela ce-a fost atunci la ce e acum.

Și toate aceste frământări, toate aceste schimbări, toate aceste victorii și înfrângeri, care au adus înfloritoarea stare de astăzi, sunt povestite cu ironia ce ți-o dă depărtarea și mulțumirea idealului împlinit, de către singurul în drept să le povestească, fără șovăire, fără părtinire și mai ale fără menajamente. Aceste sunt memoriile lui Antoine. Cine a fost el? Istoria teatrului o va spune odată, atunci când ecoul luptelor se va fi stins de mult, când istoricii literari vor dovedi că fără el n'ar fi existat Porto-Riche, și poate chiar Rostand. Deocamdată putem răs-

punde cu fraza lui Emile Zola într'un interview apărut la 20 Februarie 1889:

E omul care a venit la timp. Eri ar fi venit prea de vreme; mâine prea târziu!

Erna Gramatica, când nu joacă

Erna Gramatica, când joacă

Opinii

Arta grecilor era produsul întregii culturi a poporului. Arta modernă este în cazul cel mai fericit, produsul culturii artistului, luat individual. De aceea se și explică de ce operele de artă cele mai importante ale noastre, care voiesc să exprime întregul omenirii, stau totuși așa

de izolate, pe când creațiunea cea mai
neînsemnată a unui artist elen a stat tot-

Mimi Nestorescu

deauna în strânsă legătură cu întreagă
existență a poporului elen.

Cum să se manifeste dragostea pentru

Basul Ujeicu

tot ce e adevărat, dacă nu prin ura îm-
potriva a tot ce e reu?

Numai, fiindcă soarele nu aparține ni-
mănu, aparține de aceia tuturor.

Omul este un orb, care visează despre
vederea.

Săgețile durerii sunt la început amare
și la urmă dulci; săgețile bucuriei au
miere în vârf, dar la urmă simți ghim-
pele.

Din memoriile lui Hebbel.

Tenorul Apostolescu

lundare cu dragoste în opera artistică, în cautarea formei sale celei mai spirituale, pe care un spectator obișnuit, abia că le bănuște. Trebuie să cautăm să întâlnim spiritul creator al artistului chiar în trăsăturile lui cele mai mici, căci adesea tocmai acestea sunt în care a pus el adâncul intențiunii sale. Cine posedă aceasta privire artistică pentru viață, nu va dispera nici odată de puterea omului.

Otto Ludwig.

Cine sunt cântăreții dela Scala dela Milano

Teatro ala Scala

Cum — din păcate — și în lumea artistică se folosesc unii de o reclamă necinstită, care constituie adesea un adevărat abuz de încredere, alifșând o celebritate care de fapt — nu-i decât o mediocritate. De aceia trebuie de luat măsuri de precauțiune și față de aceștia.

Mulți cântăreți străini — așa zișii oaspeți celebri — își mai adaugă la titlatura lor: **dela Scala din Milano**. Opera din Milano „Teatre alla Scala“ fiind **Casația** adică instanța supremă a lumii, în materie de muzică și cânt, acolo nu poate pătrunde așa lesne orice cântăreț. Acolo veghiază celebrul maestru și director de orchestră: **Arture Toscanini** și colegii lui **Ettore Panizza** **Gabriele Santini**, cari sunt foarte severi în aprecierea materialului vocal și altor înșușiri artistice.

Pentru a feri publicul românesc de falsificatori „cântăreți dela Scala din Milano“ dăm aci mai jos, lista cântărețelor și cântăreților cu reputație stabilită, ca făcând parte din personalul artistic al **Scalei din Milano**:

Giannina Arangi Lombardi, Tamara

Beltacchi Kancsina, Luisa Bertana, Mercedes Capsir, Elvira Casazza, Bruna Casazza, Margherita Cisbani, Giuseppina Cobelli, Ida Conti, Angelica Cravencio, Toti Dal Monte, Cesira Ferrari, Ines Maria Ferraris, Ester Guggeri, Frida Leider, Bianca Lenzi, Maria LLacer Casali, Mercedes Llopert, Ida Mannarini, Ofelia

PROF. IONEL CRIȘAN

Nieto, Elisabetta Ohms Pasetti, Rosetta Pampanini, Gina Pedroni, Bianca Scacciati, Genoveffa Sens, Ebe stignani, Conchita Supervia, Giulia Tess, Eugenia Toller, Giannina Turcinska, Cesarina Valobra, Maria Luisa Visconti, Caterina Volpi, Maria Zamboni.

Giovanni Azzamonti, Gaetano Azzolini, Ernesto Badini, Aristide Baracchi, Sal-

valore Baccaloni, Ettore Cesa Bianchi, Fausto Corbetta, Alfonso de Zugasti, Umberto di Lelio, Alessandro Dolci, Palmiro Domenichetti, Isidoro Fagoaga, Ernesto Fischer, Benvenuto Franci, Carli Galeffi, Amleto Galli, Giovanni Genzardi, Marcello Journet, Alessio Kanscin, Hipolito Lazaro, Emanuele List, Franco Lo Giudice, Piero Menescaldi Giuseppe Menni, Francesco Merli, Pedro Mirassou, Carlo Morelli, Luigi Nardi, Giuseppe Nessi, Leone Paci, Nello Palai, Taurino Parvis, Tancrodi Pasero, Aureliano Pertile, Antonio Righetti, Enrico Roggio, Eugenio Sdanowski, Mariano Stabile, Antonino Trantoul, Gino Vanelli, Emilio Venturini, Natale Villa, Carlo Waller.

Doi mari compozitori cehi

Frederic Smetana
1824—1884

Antonin Dvorak
1841—1904

Smetana este fondatorul muzicii cehi moderne. El nu aparține numai epocii și nației sale, cere va vedea într'insul totdeauna unul din cei mai mari destep-tători și profeti ai ei, dar ca orice geniu mare, el trece cadrele locale, și se în-scrie în marile figuri ale tuturor po-poarelor.

În personalitatea lui artistică, se vede tipul cugetătorului muzical, care tinde prin logica riguroasă a melodiilor și formelor, la o arhitectură muzicală pe bazele puse de Beethoven. Dar *Smetana* s'a ferit să se închidă într'un intelectualism exclusiv, căci întreaga lui operă a pornit dintr'o sursă directă, din inima lui slavă arzătoare și armonică.

Smetana și-a dat silință să creeze ma-re opera tragică cehă, întrebuițând în acest scop cele mai bune puteri crea-toare ale lui. A compus pe rând urmă-toarele opere: „Brandeburghzii în Bo-hemia” și „Dalibor” două opere isto-riche, întrerupte de intermezzo-uri ge-niale, cari sunt operele lui comice: „Mi-reasa vândută” (Prodana nevasta), „Să-rutul”, „Secretul”, „Cele doua văduve”, „Zidul dracului”. Separat trebuie așe-zată marea lui opera „*Libuse*” care con-stituie o apoteoză a forței naționale.

În afară de operele sale, activitatea lui *Smetana*, fără a mai vorbi de cariera lui de pianist virtuos, de șef de or-cheastră și profesor, — îmbrățișa toate ramurile creației muzicale. Are o serie de cântece pentru coruri, apoi dan-suri cehi. Simfonia lui *Smetana* „*Patria mea*” este până azi opera cea mai pură a producției simfonice cehi. Dar compo-zitorul acesta și-a avut un sfârșit prema-

tur, suferind ca și Beethoven de surzenie.

Opera lui Smetana cea mai cunoscută în lume este „*Mireasa vândută*“ în care comicul fin se amestecă cu lirismul scenelor de dragoste. Invențiunea tematică și melodică se susține pe cântecele populare, și e atât de bogată, încât i a creat o popularitate unică în Cehoslovacia.

Dalibor este o opera de spirit romantic care sărbătorește amicitia, amorul și dragostea de libertate.

*
Antonin Dvorak, este tranziția dela Smetana la tinăra generație cehă. Prin frăgezimea invențiunei muzicale și prin spontaneitatea senzibilității, el face parte din marii clasici. În tinerețea lui, Dvorak a fost foarte mult influențat de Wagner, Liszt și Smetana. Se deosebea însă de cel din urmă prin aceea că era partizanul exclusiv al muzicii de expresiune. Dvorak ține mult la muzica pură. Operele lui esențiale sunt: Simfonii, o serie de compoziții de muzica de Camera, celebrele „*Dansuri slave*“. Remarcabila e creațiunea lui: „*Stabat Mater*“. Fecunditatea sa puțin comună se vede și prin aceea ca ne-a lasat 9 opere și o serie întreagă de poeme simfonice. Cităm aci câteva din aceste poeme: „*Poema Huseiților*“, „*La sâmul Naturei*“, „*Carneval*“ iar dintre operele lui cităm

„*Jacobinii*“ și mai ales delicioasa „*Rusalka*“ împregnată de atmosfera legendelor și de magia fabulelor antice slave, o muzica colorată, aprinsă.

L. P.

DOUĂ SURORI LONDONEZE
celebre dansatoare

Mantale de ploaie 850 Lei.
Trench-Coats, RAGLANE 3.500 Lei.

M. NEUMANN

Magazin de haine bărbătești
Cluj, Piața Unirii.

Din memoriile lui Antoine 1887—1921

Antoine este inițiatorul mișcării ce trebuia să revoluționeze teatrul modern. A suferit multe decepții, multe înfrângeri până când și-a văzut visul realizat. Memoriile sale nu sunt numai însemnările prețioase din care desprindem portrete ale contemporanilor săi, anecdote și întâmplări în legătură cu corifeii școlii naturaliste și a noului teatru inaugurat cu ajutorul prietenilor, ci sunt istoria evoluției genului dramatic, povestea înfiripării unei idei, care începând cu teatrul liber ne-a adus la teatrul modern de astăzi reprezentant prin Fran-

cois de Curel, Porto-Riche, Henry Ba-
taille și Bernstein.

Antoine în primul rând moderniza arta

Dimitrie Psatta

Poetul Lucian Blaga

punerii în scenă. Născocise un nou fel de a lumina scena și a provoca perspective. Desființa culisele și introducea decorul cu uși și ferestre cum le are omul în casa lui. Aducea pe scenă mobilă și rechizită adecuată situațiilor.

Înainte de a da marea lovitură cu repertoriul „liber” ținea ca actorul să umble, să vorbească, să se miște, ca la el acasă. A fost o întreagă indignare atunci când actorul a îndrăznit să vorbească cu spatele la public, să stea călare pe un scaun, sau tolănit pe o canapea. În lămpile cu gaz s'a pus gaz, în sticlele cu vin s'a pus vin; oameni din popor au venit pe scenă în vestimente copiate după acelea din fabrici și din piață, cei din lumea bună au venit îmbrăcați ca de lume bună. Dar piesele? S'a jucat „la fille Elisa” de Goncourt a cărei acțiune se petrece într-o casă publică, s'a jucat *Germine Lacerteux*, în care Rejane apărea însărcinată. Actorii, au îndrăznit să se exprime ca în

BCU Cluj / Ce „Viața de student“ Library Cluj
o revistă ce se joacă cu mare succes la Berlin.

Membrii Teatrului Național din Cluj

DOAMNE

1. Olimpia Bârsan
2. Jeana Popoviciu-Voina
3. Ecaterina Stănescu
4. Natalia Ștefănescu
5. Virginia Cronwald
6. Mia Mateescu
7. Beatrice Crivețeanu
8. Lelica Bănuțiu
9. Nunuța Hodoș
10. Silvia Jipescu-Hodoș
11. Maria Mărlam
12. Marcela Borsa
13. Jenny Rădulescu
14. Anișoara Ionescu
15. Elvira de Barbu
16. Viorica Vasilescu
17. Viorica Poruțiu
18. Violeta Pescaru

DIRECȚIA DE SCENA

1. Dezideriu W. Tibor, primregisor
2. Ștefan Constantinescu, suflleur
3. D. Croitoru, aj. suflleur
4. D. Georgescu, regisor
5. V. Rădulescu

Nota. Numele precedate de o * desemnează pe noii angajați.

Herman Klee, maestru de cor

Dintii de-i vreti curati
Chlorodont intrebuintati!

[BCU Cluj / Central University Library Cluj]

TUNGSRAM

Publicitatea concesionată societății Rudolf Mosse

PREȚUL UNUI EXEMPLAR LEI 10